

офіційних структур влади. На особисті та фамільні колекції пересічних людей ніхто не звертав ніякої уваги. Мені довелося говорити на цю тему на V з'їзді архівістів України, бо сьогодні це один із найактуальніших напрямків нашої спільної праці. Ми повинні зберігати пам'ять кожної людини, кожний поживклий папірець мого чи вашого діда або прадіда – тоді буде збережена для нащадків пам'ять нації та держави у всій її повноті та цілісності. А офіційні документи ми вже навчилися зберігати.

Отже, архіви та архівісти повинні усвідомити свою високу місію: служити Вічності, а не кон'юктурі. Ми відповідальні за те, щоб зберегти для нащадків чисте, незабруднене джерело духовності та свідомості нації і держави.

Валерія ЗАКЛУННА,

народна артистка України, лауреат
Державної премії СРСР та Державної
премії ім. Тараса Шевченка:

– Я впевнена: без архівів наше мистецтво і культура не досягли б такої досконалості і глибини. Жоден твір Шекспіра чи Пушкіна не став би шедевром, якби наші класики не послуговувалися архівними документами. Я б ніколи в житті не зіграла Наталю Гончарову, якби хтось свого часу не занурився в архівосховища і не знайшов ті листи Гончарової, за якими я змогла скласти своє персональне уявлення про героїню, а відтак вибудувати своє ставлення до неї. Готуючи роль, я намагалася “перелопатити” всі матеріали про Пушкіна, його друзів і, звичайно, Гончарову. Мені над усе цікавими були неймовірні подробиці з життя цих людей. Не перебільшую: якби ці свідчення не збереглися в архівах, я б не тільки не реалізувалася як актриса – для мене весь світ був би в інших, не таких виразних кольорах. Багато разів бувала в Державному комітеті архівів України, в центральних державних архівах, отже, можу дещо сказати про цю необхідну для держави справу і фахівців, які щоденно її виконують. По-перше, там я зустрічала чудових людей. Привітних, культурних і тактовних. По-друге, вони професіонали, які до того ж дуже відповідально ставляться до своєї справи. Все, що їх оточує (а це – тисячі й тисячі документів), у дивовижному порядку. І до кожного папірця, фотознімка, поживклого аркуша ці люди ставляться, як до свого першого кохання, як до своїх дітей. Коли я це бачу, мене вражає така висока порядність. Хоча останнім часом, коли мова заходить

